

AFECTIVITATEA - IMPERATIV ÎN RELAȚIA TRIPARTITĂ PROFESOR – ELEV - PĂRINTE DIN PERSPECTIVA PEDACOGIEI WALDORF

Daniela VĂCARU,
Facultatea Psihologie, Științe ale Educației, Sociologie și
Asistență Socială

CZU: 37.015.3

vacaru.daniela.info@gmail.com

Afectivitatea face parte din categoria fenomenelor psihice furnizoare de energie. Fără motivație și fără afectivitate, acțiunile umane nu ar putea beneficia de suportul energetic care să le susțină și să le dirijeze. Astfel, afectivitatea are un rol esențial în stimularea și energizarea copiilor pe parcursul procesului educațional. Trăirile afective ale elevilor sunt determinate de o complexitate de elemente, pornind de la atitudinea părinților și a profesorilor, influența prietenilor până la semnificația pe care fiecare copil o conferă evenimentelor care apar în viața școlară. Actorii implicați direct în dirijarea procesului educațional, cadrele didactice și părinții, pot detecta prompt sentimentele copiilor și pot interveni în dirijarea zonei afective a acestora prin insuflarea sentimentului de dragoste, dragoste pentru lucrurile pe care trebuie să le cunoști.

Fiecare context educațional determină un anumit specific al proceselor afective. În acest context, pedagogia Waldorf stimulează afectivitatea elevilor, prin metodologia sa educațională orientată spre dezvoltarea echilibrată a intelectului prin *sentimente artistice, prin ritm*. Margaret Mead a spus „*Nici o educație nu va avea succes, dacă nu se va baza pe artă*” [1, p. 48], iar Rudolf Steiner, întemeietorul pedagogiei Waldorf susține faptul că „*Educația trebuie să se desfășoare ca operă artistică, într-un mod liber și creator. Funcționarea acesteia trebuie să se bazeze pe o colaborare prietenoasă între profesori, mame și tați pentru că elevii vor fi mereu în centrul tuturor*” [2, p. 29].

Pornind de la aceste idei, evidențiem faptul că un rol esențial în formarea personalității integre a copilului îl au părinții și profesorii.

Rudolf Steiner susține faptul că rolul pe care îl au *părinții* în educația copiilor, se datorează atitudinii acestora care determină diverse trăiri

emoționale ale copilului, trăiri care contribuie la formarea personalității copilului într-un fel sau altul.

În opinia lui R. Steiner, există două moduri în care părinții își pot educa copiii. Primul este acela de a urmări rezultatele copiilor și de a reacționa în funcție de acestea – calea reacției față de comportamente. Acest mod de a acționa are scopul de a corecta diferitele probleme care apar pe parcurs, însă de multe ori se dovedește inefficient și aduce un plus de tensiune, atât copilului cât și familiei. Al doilea mod este unul proactiv, în care părinții anticipează nevoile copilului. Acest tip de educație are rolul de a crea copilului un climat de siguranță emoțională și are la bază patru pietre de temelie:

- satisfacerea nevoilor emoționale și de iubire ale copilului;
- asigurarea unei pregătiri plină de iubire, dar și formarea unei discipline a copilului;
- asigurarea unei protecții fizice și emoționale pentru copil;
- explicarea și exemplificarea controlului maniei pentru copil.

Obiectivul acestei abordări este educarea copiilor în așa fel încât să fie pregătiți pentru a trăi o viață responsabilă, fericită și plină de reușite [3, p. 54].

Relația pe care *cadrul didactic* o dezvoltă cu elevii va influența atitudinea acestora față de școală. Educatorul poate să stabilească un cadru de deschidere, de încredere, de siguranță care să îi facă pe elevi să simtă plăcere față de procesul de învățare. O capacitate deosebită, necesară în crearea unui raport optim al profesorului cu elevii este empatia: capacitatea profesorului de a se transpune în situația elevilor săi, de a intui și de a înțelege trăirile interioare ale acestora.

Trăirile afective ale elevilor au un rol covârșitor în determinarea atitudinii acestora față de școală, față de procesul de învățare și față de performanțele pe care le pot obține de-a lungul parcursului școlar. În funcție de manifestările afective ale copiilor, părinții și profesorii pot deduce dacă aceștia simt plăcere sau frică și respingere față de școală sau de învățatură, pot lua măsuri pentru a corecta situația și pentru a diminua anxietatea, stresul și eșecurile școlare. În acest context, părinții și profesorii au mai degrabă rolul de îndrumători care să ajute tinerii să-și evalueze corect punctele forte și punctele slabe și să îi asiste în alegerea vocației potrivite. În ultimii ani s-a pus din ce în ce mai mult accentul pe descoperirea înclinațiilor naturale ale copiilor și detectarea acelor zone

în care aceștia pot înregistra performanțe școlare și mai târziu profesionale. Psihologii D. Goleman și H. Gardner susțin ideea, că introducerea unei asemenea abordări în școli, care să descopere capacitățile native ale elevilor și să se axeze pe acestea, ar avea ca efect diminuarea fricii de școală, dezvoltarea în mod natural a plăcerii de a învăța și ar conduce la formarea de adulți care să obțină performanțe și împlinire atât în domeniile lor de activitate cât și în crearea lor ca personalitate integră a societății cu principii și valori omenești.

Referințe bibliografice:

1. MEAD, M. *Culture and commitment: The new relationships between the generations*. New York: Anchor Press/Doubleday, 1978.
2. STEINER, R. *Filosofia de la libertad*. Madrid: Ed. Rudolf Steiner, 2004.
3. STEINER, R. *Antropologia generală ca bază a pedagogiei*. Cluj-Napoca: Triade, 1998.

Recomandat
Nina BÎRNAZ, dr., conf. univ.